

KULTURPOLITISKT PROGRAM FÖR SVENSKA FOLKPARTIET I FINLAND

“Man behöver lära sig tänka i någon annans ställe, från en plats där man själv inte befinner sig.” – Hannah Arendt (1906-1975)

Kultur är en grundläggande mänsklig verksamhet. Kultur berikar människan och bygger upp hennes förmåga att förstå omvärlden och sig själv. Att delta i kulturlivet är en mänsklig rättighet enligt FN.

SFP vill betona kulturens omistliga egenvärde. Den låter individen och kollektivet odla ny kunskap fånga upp nya intryck och göra avtryck. Kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. SFP vill värna ett fritt, demokratiskt och tillgängligt kulturfält.

Kultur kan i den vidaste meningen sägas handla om alla aspekter av det mänskliga livet som inte ryms inom begreppet natur. Av praktiska skäl fokuserar SFP:s kulturpolitiska program i huvudsak på insatser som görs inom ordets, scenens, bildens och tonens områden samt för kulturarvet. Även folkbildning, föreningsliv och medier uppmärksammas.

SFP vill se en långsiktig kulturpolitik som främjar kvalitet och konstnärlig förnyelse, stöder kulturutövarna, värnar kulturarvet och verkar för ett rikt och nyskapande kulturliv som återspeglar den mångfald som präglar dagens samhälle och som är tillgängligt för alla på jämlika grunder.

Med detta kulturpolitiska program vill SFP klargöra och förnya partiets kulturpolitiska linjedragning i en föränderlig verklighet. SFP:s viktigaste fundament är språket och kulturen, och det främsta uppdraget är att värna och utveckla kulturautonomin för den svenska språkgruppen i Finland och i dialogen med andra språkgrupper och minoriteter i vårt land.

1. Kultur och tillgänglighet

SFP vill verka för allas möjlighet att delta i kulturlivet, vare sig det gäller kulturupplevelser, vägar till bildning eller möjligheter att utveckla ett eget skapande.

SFP vill stärka infrastrukturen för kulturen i hela landet och trygga verksamhetsförutsättningarna för tredje sektorn.

SFP vill arbeta för att tredje sektorns frivilligarbete inte försvåras genom ekonomiska pålagor och regleringar.

Konst och kultur bör vara tillgänglig för alla på jämlika grunder i alla delar av vårt land, enligt den nordiska grundsynen på bildning.

SFP ser bildning och kultur som våra mest hållbara resurser, ett immateriellt kapital som samhället behöver se till att ständigt förmera. Bildning är grunden för den process som verkar för större jämlikhet. Kulturpolitikens medborgarperspektiv är en grundsten i det demokratiska samhället. Genom den tekniska utvecklingen och digitaliseringen skapas ny tillgänglighet samt nya mötesplatser och scener för kulturlivet.

Ett rikt och nyskapande kulturliv som är tillgängligt för alla på jämlika grunder är en positiv samhällskraft. Kulturinstitutioner överlag och särskilt biblioteken och museerna är öppna arenor för kulturmöten och -upplevelser.

Det svenska i Finland är en del av Finlands kulturliv och kulturarv, och bör vara tillgängligt för alla finländare, även de som inte definierar sig som svenskspråkiga. Nyckeln till Finlands svenska kulturliv och -arv är det svenska språket – tillgängligheten har alltid en språklig dimension.

Kulturpolitiken ska bidra till ökad mångfald och ett mångfacetterat kulturutbud och därmed till större valfrihet för var och en. Att upprätthålla och utveckla jämställdheten inom kulturområdet är nödvändigt. Särskild uppmärksamhet ägnas barn och unga samt seniorer. Även daghem, skolor och familjer är viktiga målgrupper. Personer med funktionsnedsättning ska beaktas i alla initiativ på kulturområdet. Det gäller såväl den fysiska tillgängligheten till kulturinstitutionernas lokaler som de möjligheter ny teknik ger. All diskriminering bör motver-

kas, så att ingen behöver känna sig utestängd från kulturlivet, eller inte inbjuden att delta och påverka, på grund av social bakgrund eller religiös, etnisk samt sexuell tillhörighet.

SFP poängterar i sin kulturpolitik aktuella genusaspekter och jämställdhetsfrågor inom kultursektorn. Den kulturella scenens tolkningsföreträdare förutsätter aktiva jämställdhetssträvanden.

Statsanslagen för konst och kultur är centrala i den nordiska välfärdsmodellen, och har stor betydelse för den nationella självbilden både på det kollektiva och det individuella planet. Privata och ideella initiativ och stöd har spelat och spelar en viktig roll för framväxten och spridningen av kulturell verksamhet i vårt land. I den mån det ekonomiska ansvaret för kulturen delas mellan offentliga och privata finansierare samt ideella krafter bör samtidigt kulturens möjligheter till utveckling och oberoende stärkas. Förändrade finansieringsformer får inte äventyra tillgången till kulturell service på nationalspråken. SFP vill säkra kulturfinansieringens del av anslagen också efter sammanslagningen av de tre statliga spelbolagen.

SFP vill arbeta för att tredje sektorns frivilligarbete inte försvåras genom ekonomiska pålagor och regleringar. Kulturen är en viktig drivkraft för regional tillväxt och utveckling. Folkbildning, föreningsliv och annan ideell verksamhet spelar en betydande roll för kulturlivet, och baserar sig ofta på en stor andel frivilligt arbete, om än med offentlig delfinansiering. De samlingslokaler runt om i landet som i hög utsträckning ägs och förvaltas av tredje sektorn har en stor betydelse som arenor för kulturupplevelser och kulturmöten, och bör ges företräde när stöd fördelas. Såväl tillgängligheten som kulturpolitikens medborgarperspektiv förutsätter ett samarbete mellan statlig, regional och lokal nivå, samt en samverkan med tredje sektorn och privata initiativ.

2. Kultur och kompetens

SFP vill se en långsiktig kulturpolitik som främjar kvalitet och konstnärlig förnyelse, och som stöder kulturutövare.

SFP vill stärka samarbetet mellan kulturpolitiken, regionalpolitiken och näringspolitiken.

SFP vill stärka kulturlivet i regionerna genom att värna regionteatrarnas verksamhetsmöjligheter.

SFP vill ta vara på de nya möjligheterna den digitala utvecklingen för med sig för kulturproduktion.

Konsten och de humanistiska vetenskaperna ger kunskaper om och möjlighet att reflektera över våra liv och över samhället och dess utveckling. Konstnärer och kulturpedagoger utforskar och speglar tillvaron med konsten som utgångspunkt. Det kreativa arbetets kärna är visioner, tankar och ett konstnärligt perspektiv på en komplicerad omvärld. Ett innovativt Finlands framtid handlar om kreativitet.

Kulturpolitikens uppgift är inte att definiera vad som är konst och kultur, utan att skapa ekonomiska förutsättningar för kulturen att vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft i samhället. En viktig del i detta är att verka för goda villkor för de professionella kulturskaparnas konstnärliga arbete. Särskilt gäller detta de arbetsformer som inte har kommersiell bärighet, men som är av avgörande betydelse för de olika konstsektorerna. Det innebär bl.a. att staten ger ekonomiskt stöd till professionella konstnärer, så att de periodvis kan ägna sig åt konstnärligt utvecklingsarbete under ekonomiskt tryggt former. SFP vill att professionella konstnärer ska ha möjlighet att verka i alla delar av landet.

Kulturinstitutioner, bibliotek och museer är viktiga bärare och förmedlare av kunskap. SFP vill stimulera kulturlivet i regionerna genom att värna regionteatrarnas verksamhetsmöjligheter. De aktörer och institutioner som gynnas med statsmedel bör vara beredda att axla ett särskilt ansvar för förnyelse. Samtidigt behöver staten stärka beredskapen att stöda det viktiga fria konstfältet, som ofta fungerar som kulturlivets utvecklingsavdelning.

De traditionella formerna av stöd och ersättningar till konstnärer bör utvecklas och kombineras med offensiva insatser som stärker konstnärernas arbetsmarknad. I det sammanhanget är samarbetet mellan näringspolitiken, regionalpolitiken och kulturpolitiken viktigt att utveckla. Värnandet av upphovsrätten är en förutsättning för konstnärers frihet och försörjningsmöjligheter.

Konsten behöver få utvecklas på egna villkor och nya perspektiv på kulturarvet måste hela tiden ges utrymme. Kvalitet är ett centralt begrepp inom kulturpolitiken. Vad som anses vara kvalitet varierar mellan tider och platser, från genre till genre och mellan grupper och individer. I den ständigt pågående diskussionen om vad som är kvalitet har kulturskaparna en nyckelroll. Att kvalitets- och ambitionsnivån är hög gör inte konsten ett privilegium för en elit – konst av hög kvalitet bör tvärtom vara något som varje finländare oberoende av ekonomiska förutsättningar får ta del av.

Kvaliteten på de konstnärliga utbildningarna spelar en viktig roll för kulturlivets utveckling. SFP vill slå vakt om och betona behovet av konstnärlig yrkesutbildning på svenska, särskilt på högskolenivå. På samma sätt är det avgörande att verksamheten inom museiområdet och andra kulturarvsområden står på en vetenskaplig grund.

SFP vill uppmärksamma kulturkritiken som ett värdefullt och nödvändigt utvecklingsredskap för konstsektorn. Utan kunniga kritiker lever konsten farligt och utan en levande kulturdebatt riskerar kulturscenen stagnera.

Den professionella konstscenen och Finlands rika flora av amatörkultur är kommunicerande kärn och ömsesidigt betydelsefulla. De professionella kulturutövarna har en central roll för kulturlivets framtidskridande. Amatörkultur och professionell kultur berikar varandra och bedrivs med olika förutsättningar och utgångspunkter. I samverkan och var för sig utforskar man nya områden, överskrider gränser och synliggör olika aspekter på tillvaron. Bägge formerna av skapande ska stödjas och uppmuntras.

Genom Internet skapas globala kontaktytor, ökade utvecklingsmöjligheter, nya möjligheter till eget deltagande och medskapande, och ökat konsument- och medborgarinflytande. Förändrade och delvis nya ekonomiska förutsättningar för kulturproduktion växer fram. Diskussionen kring mångfald, kvalitet och amatör- respektive professionell kultur får en delvis ny innebörd. Nya möjligheter uppstår, men också nya krav och svårigheter, som kulturpolitiken behöver ta i beaktande framöver.

3. Kulturarvet

SFP vill värna ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas.

SFP vill verka för att människor i ökad utsträckning har möjlighet att ta del av, använda och vidareutveckla kulturarvet.

Kulturarvet tillhör alla och kan definieras som traditioner, språk, konstnärliga verk, historiska lämningar, arkiv- och föremålssamlingar samt kulturmiljöer och kulturlandskap som överförs från generation till generation. Att skapa förutsättningar för att kulturarvet ska kunna bevaras och göras tillgängligt är ett viktigt kulturpolitiskt mål.

SFP vill verka för att engagemanget och intresset för kulturarvet ökar. Kulturarvet är en kraft i samhället som ständigt behöver omtolkas, utvecklas och användas på nya sätt. Det ger perspektiv på samhällsutvecklingen samtidigt som det speglar dagens samhälle och motverkar den historielöshet som är grogrund för förenkling och populism. Vid sidan av bebyggda kulturmiljöer och kulturlandskap är också ortnamnen en del av ett utsatt icke materiellt kulturarv som behöver skyddas och vårdas, särskilt om de demografiska förändringarna är stora och språkrelaterade.

SFP vill verka för att människor i ökad utsträckning har möjlighet att ta del av, använda och vidareutveckla kulturarvet. Kulturarvets potential blir som störst när en mångfald av aktörer, såväl enskilda människor som myndigheter, institutioner, organisationer och näringsliv, bidrar med sina perspektiv och använder kulturarvet

utifrån olika utgångspunkter. Medborgarnas engagemang och delaktighet är en viktig förutsättning för att kulturarvet ska leva vidare och utvecklas, och många privatpersoner gör utan offentligt stöd ett värdefullt kulturarvsarbete i sin närmiljö.

Ny teknik innebär ökade möjligheter att vårda kulturarvet, men också att göra det tillgängligt för såväl forskare som allmänhet. Användningen av virtuella arenor och satsningar på digitala lösningar bör stödjas eftersom de stärker och breddar medborgarperspektivet. I gemensamma frågor av övergripande karaktär är samordning av strategisk betydelse.

De behov som finns när det gäller förbättrade förhållanden för vård och konservering av bebyggelse och samlingar samt magasinering bör tillgodoseas. Väl omhändertagna kulturmiljöer bidrar till att skapa goda livsmiljöer och kan ge förutsättningar för utveckling av nya idéer och verksamheter i alla delar av landet.

4. Kultur och språk

SFP vill betona den finlandssvenska kulturens roll som en naturlig del av landets nationella kultur.

SFP vill öka förståelsen för språkets roll som kulturbärare.

Den finlandssvenska kulturen är en omistlig del av den nationella kulturen i Finland, och därmed alla medborgares angelägenhet. Samtidigt är den en autonom och språkbaserad kultur, som behöver både utrymme, utbyte och stöd. Svenska kulturtjänster är inte översättningar eller tillämpningar av de tjänster som tillhandahålls på finska, utan planeras, produceras, utvärderas och utvecklas som egna helheter i kultursektorns allmänna tjänsteutbud.

Svensk kultur i Finland bör utvecklas både lokalt, regionalt och nationellt. Endast med kommunala och nationella satsningar kan man åstadkomma långtgående resultat, eftersom man då påverkar strukturerna. Svensk-språkiga medborgare och konstutövare bör konsekvent tas i beaktande då understöd och bidrag fördelas samt då kulturpedagogiska tjänster utvecklas.

Den finlandssvenska kulturen har en given och stark koppling till bildning och utbildning. Kulturen skapar ett mervärde i allt från dagvård och skola till ungdomsverksamhet, familjeverksamhet och program för vuxna och seniorer på svenska i Finland. Kulturell verksamhet spelar en betydande roll för utvecklandet och bevarandet av den svenska språkidentiteten, särskilt på orter där svenska språket är i minoritet.

När nationella kultursatsningar görs bör det per definition betyda att de även innehåller även en del på svenska. Det är ministeriet som ytterst ansvarar för att detta sker.

5. Kultur och media

SFP vill betona de oberoende mediernas roll för det demokratiska samhällets informationsförmedling.

SFP vill arbeta för en stärkt satsning på svensk programproduktion vid YLE enligt public service-principen.

SFP vill avdela tillräckliga resurser för produktion för och distribution av digitala medier på svenska på kultur- och utbildningsområdet.

SFP vill trygga det finländska och rikssvenska TV-utbudets sebarhet i respektive land.

Medierna finns med när vi bygger och bekräftar identiteten, de är näringskällor för språk och uttrycksförmåga, för de redskap vi behöver för att både lära oss nytt och ta tillvara minnen. Oberoende medier utgör viktiga

arenor för demokratins informationsflöde och debatt. Det demokratiska samhället behöver aktivt följa med förändringarna i mediasamhället och bidra till att trygga förutsättningarna för oberoende medier, där medierna är en del av en marknad, men också en grundbult i samhällsbygget.

Statens public service-uppdrag handlar om att tillhandahålla ett brett utbud av program för alla åldrar, enligt traditionell europeisk icke-kommersiell modell. Den finlandssvenska befolkningen är för liten för att ensamt kunna upprätthålla en kommersiell kanal. För att säkra ett utbud på svenska i etermedia är det nödvändigt att YLE kan stå för ett mångsidigt programutbud på svenska, vilket samtidigt gör den finlandssvenska kulturen tillgänglig också för publik med andra modersmål.

SFP anser att den oberoende dagspressen utgör en central del av samhällsdiskussionen. En tryggad kulturbevakning är central, då man tillspetsat kan säga att kulturens utrymme mäts upp av medierna, och att mediernas kulturbevakning har konsekvenser för såväl kvaliteten på konsten som för den roll och det utrymme som kultur och konst har i samhället.

Utan en fungerande mediekritik lever de journalistiska idealen och journalistetiken farligt. En oberoende och kritisk granskning av såväl av de statliga som de privata mediernas nyhetsförmedling stärker förutsättningarna för en fri och oberoende rapportering av hög kvalitet.

SFP ser frågan om produktion för och distribution av digitala medier på kultur- och utbildningsområdet som central i kulturpolitiken. Tillräckliga resurser behöver avdelas för att sådan produktion skall kunna ske på svenska i Finland. Ett utvecklat samarbete med resurscentra i det finska Finland och Sverige behövs för att tillvarata synergieffekter.

SFP vill trygga det finländska och rikssvenska TV-utbudets sebarhet i respektive land. Denna sebarhet öppnar många nya samarbetsmöjligheter inom den nordiska kulturella sfär som berikas av olikheter och förstärks av gemensamt kulturellt kapital.

6. Kultur för, med och av barn och unga

SFP vill framhålla barn och ungas rätt till kultur, i enlighet med FN:s barnkonvention.

SFP vill att konst och kultur ingår i planen för småbarnsfostran och i läroplanen för grundskolan och andra stadiet.

SFP vill att alla barn och unga ges möjlighet att delta i kommunal musik och konstskoleverksamhet.

Att ge den växande generationen möjligheter att utveckla sitt eget skapande och tillgång till kulturupplevelser är ett primärt samhällsuppdrag. De kulturella upplevelserna påverkar den emotionella utveckling som är avgörande för livskvaliteten och för definitionen av ett gott liv. Samhället behöver uppmärksamma och stärka förutsättningarna för denna viktiga del av människans utveckling, stimulera öppenhet, nyfikenhet, förståelse och empati.

Barns och ungdomars deltagande i kulturlivet är av stor betydelse för samhället. Det är viktigt att ge den unga generationen de redskap som krävs för att möta morgondagens behov och förväntningar. Kulturell medvetenhet och uttrycksformer har inom EU pekats ut som en av åtta nyckelkompetenser som är nödvändiga för personlig utveckling, aktivt medborgarskap, social sammanhållning och anställningsbarhet i ett kunskapsbaserat samhälle.

Barn- och ungdomskultur är kultur för, med och av barn och unga. Barns och ungdomars kreativitet och eget skapande kommer till uttryck på många olika sätt. De ungas behov ska genomgående stå i centrum för de insatser som görs för att främja barn och ungdomskulturen. En utbildningshelhet där bildkonst, musik, dra-

ma och eventuellt andra konstformer ingår behöver tas fram för grundskolan. De unga bör beredas möjlighet att under skoltid odla konstnärliga intressen.

SFP vill att konst och kultur ingår i planen för småbarnsfostran och i läroplanen för grundskolan och andra stadiet; detta för att garantera att alla barn har tillgång till att skapa och uppleva konst och kultur. SFP vill att man beaktar de kulturella särdragen vid resurstilldelningen och utformningen av läroplanen för de svenska skolorna.

SFP vill trygga anslagen till konstundervisning och kulturverksamhet för barn och unga, vilket bidrar till och berikar lokalsamhället, och även stärker grundutbildningens estetiska verksamhet i samverkan med förskolor och skolor.

SFP vill betona vikten av att ge ungdomar tillgång till meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. Det lilla barnet föds med en uppsättning förmågor att uttrycka sig genom och uppfatta olika yttringar med. Under uppväxten behövs stöd och stimulans för att dessa förmågor ska utvecklas. Till stor del skapas både kultur- och fritidsaktiviteter i ungas egna organisationer, som samhället ska ge rum och resurser till. Kännedom om kulturarvet ger insikter om dagens samhälle och hur det har utvecklats, och lägger med det grunden för framtidens demokratiska medborgarsamhälle.

Möjligheterna att få ta del av undervisningen vid regionens musikskolor och -institut samt annan grundundervisning i konst får inte vara en fråga om boningsort.

Den digitala tekniken gör att barn och unga i allt högre grad själva blir kreatörer och kulturproducenter. Detta skapar också konsumtions- och beteendemönster. För att ge barn och unga möjlighet att ta vara på sin kreativitet fullt ut är det viktigt att vuxenvärlden aktivt följer dessa förändringar, och att kulturpolitiken är utformad så att den kan ta tillvara den unga generationens kunskaper, värderingar, mediekritik och kulturyttringar.

SFP vill att staten som ett övergripande mål för sina kulturinstitutioner ska inspirera, stödja och komplettera kulturell verksamhet för, av och med barn och ungdomar.

7. Kultur och samhälle

SFP vill betona kulturen som en självklar och integrerad del av all samhällsplanering.

SFP vill integrera kulturpolitiken i det förebyggande hälsovårdsarbetet.

SFP vill att samarbetet mellan kulturområdet och andra samhällssektorer utvecklas.

SFP vill att en procent av byggkostnaderna reserveras för konst i statliga och kommunala nybyggen.

Ett rikt kulturliv är en positiv kraft i samhället, och kulturens och kreativitetens betydelse för andra samhällsområden är väldokumenterad. SFP vill att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet präglar samhällsutvecklingen. Ett rikt och tillgängligt kulturliv ger välmående på flera plan, och är förebyggande friskvård.

SFP vill att kulturpolitiken syftar till att kulturella och estetiska värden blir beaktade inom alla områden som berörs av offentligt beslutsfattande.

Kultursatsningar gynnar människors välmående på både kort och lång sikt, och är investeringar som gagnar både individen och kollektivet. De professionella konstnärerna och kulturpedagogerna är viktiga utvecklingsresurser för utbildnings- och socialsektorn, eftersom de kan tillföra ny kunskap, estetiska dimensioner och helt andra synvinklar till dessa verksamheter.

Samhället behöver en stark kultursektor som fritt och med självförtroende speglar, granskar och ifrågasätter invanda föreställningar och rådande maktförhållanden. Genom att beröra och inspirera bidrar kulturen till att stärka oss som enskilda individer och till att utveckla samhället som helhet.

För att kulturarv och kulturmiljöer ska kunna bevaras och tas tillvara i samhällsutvecklingen är det viktigt med dialog och ökad samverkan mellan berörda aktörer, såsom myndigheter och institutioner inom olika samhällsområden samt enskilda organisationer, exempelvis hembygdsrörelsen.

Ett stärkt samarbete mellan kulturområdet och andra samhällssektorer är av värde för alla parter och står på inget vis i motsättning till kulturens frihet och oberoende.

8. Kulturen är många kulturer

SFP vill att Finland ska vara ett tolerant och humant samhälle präglad av mångfald och respekt för individens fri- och rättigheter.

SFP vill främja olika minoritets- och språkgruppers möjligheter att behålla och utveckla sin kultur.

SFP vill se kultur på svenska i Finland som ett viktigt redskap för integrationen av invandrare i den tvåspråkiga nationen.

Finland präglas av en ökad etnisk, kulturell, språklig och religiös mångfald. Nya tekniska framsteg knyter oss också närmare människor i andra delar av världen. Ett internationellt och interkulturellt perspektiv bör genomföra de kulturpolitiska övervägandena.

Konsten och kulturen ska ta till vara möjligheterna att synliggöra och utmana normer som på olika sätt begränsar människor, till exempel när det gäller sexuell läggning, könsidentitet eller -uttryck.

Kulturpolitiken ska bidra till en ökad mångfald och ett mångfacetterat kulturutbud och därmed till större valfrihet. Tillgänglighet och mångfald i vid bemärkelse är en viktig uppgift för kulturpolitiken.

9. Kultur i världen

SFP vill främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan, och betona kulturens roll som brobyggare för Finland i världen.

SFP vill att Finland aktivt stödjer EU:s strävanden att göra kulturens roll i unionens externa relationer tydlig.

Internationella kontakter har berikat Finlands kulturliv genom historien och vice versa. Utbyte lägger grunden för en kulturellt mångsidig utveckling, med en blandning av uttryck och erfarenheter på både individ- och samhällsnivå. Det interkulturella utbytet har, liksom det internationella, en given och stor betydelse för kulturlivets utveckling och ambitionsnivå.

SFP vill att internationella och interkulturella kulturkontakter ska vara en naturlig del av all kulturverksamhet och en central uppgift för kulturinstitutionerna. SFP vill särskilt betona tillhörigheten och samverkan med den nordiska kulturkretsen. Det internationella utbytet ska bygga på och framhålla kvalitet, konstnärlig integritet, ömsesidighet, långsiktighet och respekt. SFP ser ett behov av ökade anslag för kultursektorns mobilitet såväl nationellt som internationellt.

SFP förutsätter att Finlands svenska kulturarv och kulturliv har en självskriven roll i de nationella kulturprojekt som riktar sig till en internationell krets.

Samhällets internationalisering ger kulturlivet bättre möjligheter att utvecklas samt att samspela och fördjupa kontakterna med andra länder. SFP vill även främja kulturlivets möjligheter till samverkan med andra politiskområden, samtidigt som kulturens egenvärde och den konstnärliga integriteten beaktas. SFP vill att Finland aktivt stödjer EU:s strävanden att göra kulturens roll i unionens externa relationer tydlig.

Ur den nya grundlagens paragraf 14 (2000):

Det allmänna skall tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhällsliga behov enligt lika grunder. Samerna såsom urfolk samt romerna och andra grupper har rätt att bevara och utveckla sitt språk och sin kultur.

Ur den nya språklagens paragraf 35 (2003):

Myndigheterna skall i sin verksamhet förvalta landets språkkulturarv och främja användningen av båda nationalspråken. När omständigheterna kräver det skall det allmänna vidta särskilda åtgärder för att kulturella eller samhällsliga behov som gäller nationalspråken tillgodoses.

FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, artikel 27

1. Var och en har rätt att fritt delta i samhällets kulturella liv, att njuta av konst samt att få ta del av vetenskapens framsteg och dess förmåner.
2. Var och en har rätt till skydd för de ideella och materiella intressen som härrör från vetenskapliga, litterära och konstnärliga verk till vilka han eller hon är upphovsman.

**”Kultur är det enda som verkligen lönar sig.”
Viveca Bandler (1917-2004)**